

Publicerad: 21-01-2016

Richard Palmer, utredare, tel. +358 (0)18 25 4 89

Konjunkturindikatorer 2015

I korthet

- Förändringar i råoljepriset har en stark inverkan på den åländska ekonomin, i synnerhet på sjöfarten. I december 2015 sjönk priset för Nordsjöolja under USD 40 per fat – den lägsta nivån på mer än ett decennium, och fortsatte att sjunka till under USD 30 i början av 2016.
- Hushållens förtroendeindikator i Finland låg i slutet av 2015 klart under långtidsmedelvärdet.
- Den svenska kronan stärktes i förhållande till euron från och med det tredje kvartalet 2013 och fortsättningsvis ända till slutet av 2015, för att i början av 2016 lägga sig nära långtidsmedelvärdet.
- Den årliga prisstegringen (inflationen) var 0,1 procent på Åland år 2015.
- Den öppna arbetslösheten sjönk till 3,8 procent 2015 från 4,0 procent år 2014.
- Andelen lediga jobb i förhållande till andelen arbetslösa ökade 2014–2015 och eftersom arbetslösheten minskat endast marginellt kan det antyda en försämrad matchningseffektivitet.
- Antalet nystartade företag ökade under de två första kvartalen 2015 i förhållande till samma perioder 2014 och trenden i antalet konkurser och berörda anställda pekar uppåt sedan 2007.
- Tillväxten av omsättningen i det privata näringslivet stärktes under 2014. Under 2015 stannade sedan tillväxten kvar på en relativt god nivå kring 5 procent. Lönesummans tillväxt var något långsammare under 2015.
- Landturismen – brett definierad – har omsättningsmässigt gått bra under 2015, betydligt bättre än turismen som helhet, och bättre än näringslivet sammantaget. En tillbakablick över perioden 2009–2015 visar att landturismen haft en bättre omsättningsstillväxt än näringslivet som helhet.

Inledning

Nedan följer en sammanställning av några centrala indikatorer relaterade till den ekonomiska konjunkturen. Översikten rymmer varierande tidsperspektiv och syftar till att belysa såväl något längre trender baserade på årliga data som kortsiktiga månadsvisa förändringar fram till och med december 2015.

Den åländska ekonomin är direkt och indirekt beroende av förändringar i den internationella omgivningen, i synnerhet av förändringar i oljepriset. Här presenteras därför kontinuerliga data på råoljepriser, men även förtroendeindikatorer för hushållen samt valutakurser och inflation.

De specifikt åländska data i denna översikt omfattar olika former av arbetslöshetsdata, uppgifter om konkurser och nystartade företag, samt uppgifter från företag registrerade på Åland framtagna ur ÅSUB:s omsättnings- och lönerregister.

Råoljepriset

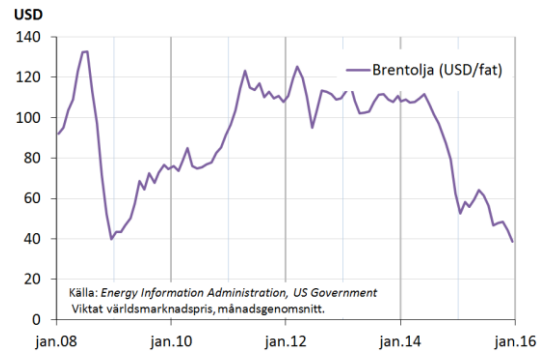
De flesta prognosmakare har sänkt sin prognos för oljepriset under 2016, mest beroende på att man tror att utbudet kommer att fortsätta att ligga på en fortsatt hög nivå och att efterfrågan kommer att försvagas något.

Det låga oljepriset beror på inte bara på den svaga efterfrågan och stora utbudet, utan även på ökad energieffektivisering och ett ökat utnyttjande av alternativa energikällor.

Priserna på råolja på spotmarknaderna har trendmässigt sjunkit sedan försommaren 2014 (Figur 1). Ett fat Brentolja kostade i

medeltal 53 US-dollar 2015, 53 procent lägre än nivån året innan och 49 procent under medelpriset för perioden 2010-2014.

Figur 1. Priset på råolja (Brent). USD per fat, 2008-2015

I december 2015 sjönk råoljepriset (Brent, Nordsjöolja) under 40 dollar per fat, den lägsta nivån på mer än ett decennium och det fortsatte att sjunka – till under USD 30 i början av 2016.

Vi räknar med att det låga oljepriset fortsätter att ha en positiv inverkan på den åländska ekonomin. Färjetrafiken, men också den övriga handelssjöfarten gynnas av låga bunkerpriser. Lättnaden i bränslekostnaderna innebär att effekten av svaveldirektivet som implementerades i började av fjolåret fortsättningsvis mildras.

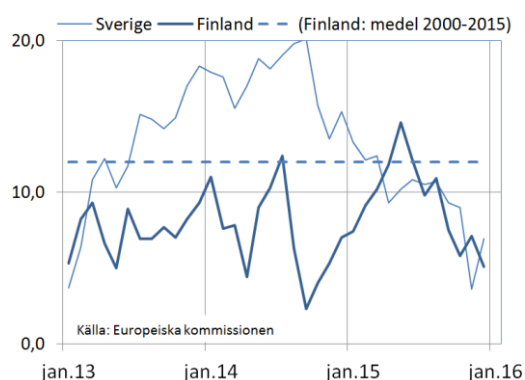
Den landbaserade transportsektorn, industrin och även hushållen gynnas av minskade bränslekostnader, mer än genomsnittshushållen i Finland.

Hushållens förtroendeindikator

Vi har ingen egen indikator för de åländska hushållens förtroende för det ekonomiska tillståndet på Åland. I brist på en sådan utgår vi från att de åländska hushållens förväntningar rätt nära följer de finländska.

De finländska hushållens syn på ekonomin var i slutet av 2015 fortsatt pessimistisk och låg klart under medelvärdet för perioden 2000–2015 (Figur 2). Det låga förtroendet återspeglar dämpade förväntningar bland annat angående arbetsmarknaden, löneutvecklingen och konsumtionen.

Figur 2. Förtroendeindikator för hushållen i Sverige, Finland 2013-2015

Efter att ha förbättrats under 2013 och det första halvåret 2014 sjönk de svenska hushållens förtroende för ekonomin under hösten 2014 (linjen högst upp i Figur 2). Därefter – under 2015 – har hushållens optimism fortsatt att klinga av, vilket bland annat återspeglar den fortsatt relativt höga arbetslösheten. I december steg CCI återigen, men hushållens syn på svensk ekonomi kan dock fortfarande sammanfattas som mer pessimistisk än normalt.¹

Hushållen i eurozonen sammantagna är mer optimistiska än de finländska och svenska. Förtroendeindikatorn ligger där klart över långtidsmedelvärdet.

Valutakurser

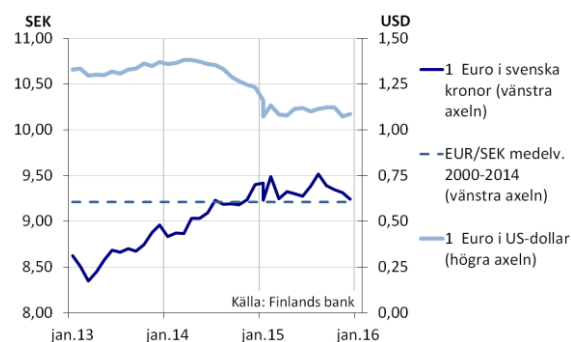
Efter en period av försvagad krona från våren 2013 och framåt har den svenska valutan under hösten 2015 – trots den

starkt expansiva penningpolitiken – stärkts mot centrala valutor (Figur 3). Det innebär att Riksbankens inflationsmål på 2 procent motverkas.

Den nedre kurvan i Figur 3 illustrerar omvänt eurons kurs gentemot den svenska kronan. Förstärkningen av kronan är positiv för det åländska näringslivet, i synnerhet för rederinäringen och turismen, men också för företag inom övriga branscher som säljer till svenska kunder.

Fortsatt låga energipriser, penningpolitisk stimulans från ECB, bland annat, kan komma att förstärka kronan ytterligare under det närmaste året.

Figur 3. Euro i svenska kronor och US-dollar 2013-2015

Från och med det andra kvartalet 2014 inleddes en förstärkning av den amerikanska dollarn gentemot euron (visas som en försvagning av eurokursen högst upp i Figur 3). Vi vet sen tidigare att nettoeffekten av en stark dollar är positiv för den åländska tankerverksamheten.

Inflation och räntor

Inflationen i eurozonen har legat strax över 0,0 procent 2015 och förväntas stiga något under det närmaste året. Prisutvecklingen på Åland följer nära den i Finland. Den årliga prisstegringen (inflationen) var 0,1

¹ Konjunkturinstitutet (2015) Konjunkturbarometern december 2015

procent på Åland år 2015 (strax över eurozonens medeltal) och -0,2 i Finland (enligt preliminära uppgifter) (Figur 4).

Figur 4. Inflation och räntor. Åland och Euroområdet, 2012-2015

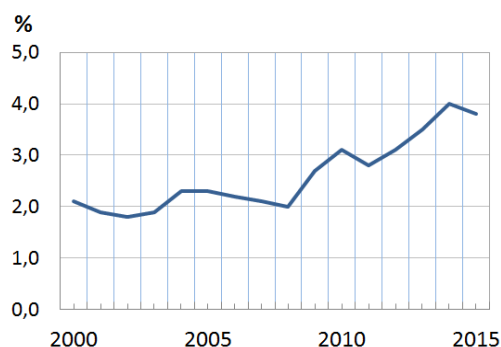
Prisnivån inom varu- och tjänstekategorierna kläder och skodon, utbildning samt hälsovård har stigit. I första hand har priserna inom kategorierna transport, kommunikationer samt inventarier, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden sjunkit under året.²

Trenden i ECB:s långa referensränta (12 månader) har fortsatt neråt under 2015 för fjärde året i följd (Figur 4). Det avspeglar de kontinuerligt sjunkande interbankräntorna i Europa.

Arbetslösheten

En viktig konjunkturindikator är andelen arbetslösa i förhållande till arbetskraften. Den årsvisa arbetslöshetstrenden på Åland har varit uppåtgående sedan 2002. Den högsta nivån på 17 år nåddes 2014 (4,0 procent).

Figur 5. Öppen arbetslöshet 2000-2015 (procent)

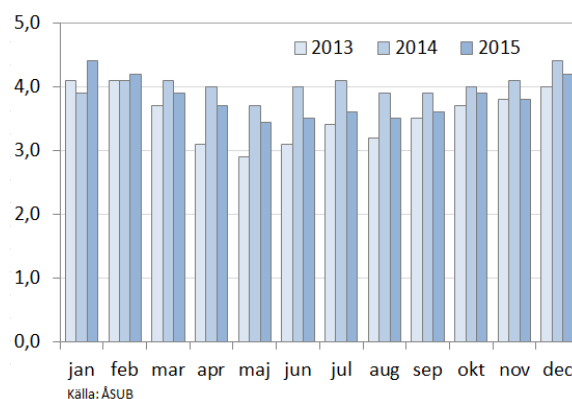

Källa: ÅSUB, Arbetsmarknad

Därefter fick vi ett litet hack neråt i kurvan 2015 då årsgenomsnittet för den öppna arbetslösheten sjönk till 3,8 procent (Figur 5).

I ett kortare perspektiv är arbetslösheten stigande sedan augusti 2015 efter att ha sjunkit under de två första kvartalen, vilket framgår av de mörkare staplarna i Figur 6. Ökningen är emellertid i första hand ett utslag av säsongvariation.

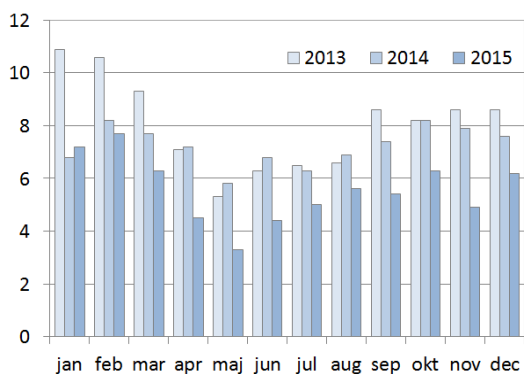
Figur 6. Öppen arbetslöshet (procent) månadsvis 2013-2015

Den månadsvisa arbetslöshetsgraden låg 2015 under föregående års nivåer från mars och framåt. Ungdomsarbetslösheten låg genomsnittligt på en lägre nivå under 2015 än året innan (Figur 7).

² ÅSUB, statistikområde [Konsumentprisindex](#).

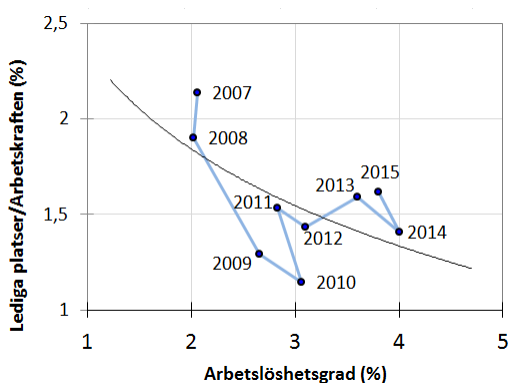
Figur 7. Ungdomsarbetslöshet 2013-2015 (procent)

Källa: ÅSUB, Arbetsmarknad

Figur 8 visar förhållandet mellan arbetslöshetsgraden och vakansgraden, det vill säga antal lediga tjänster i förhållande till det totala antalet personer i arbetskraften. Allmänt brukar en förbättring av den ekonomiska konjunkturen innebära en högre vakansgrad (en rörelse uppåt längs den lodräta axeln i figuren).

Figur 8. Vakanser och öppen arbetslöshet (procent*) 2007-2015

*) Avser lediga tjänster och öppet arbetslösa som andel av arbetskraften respektive år

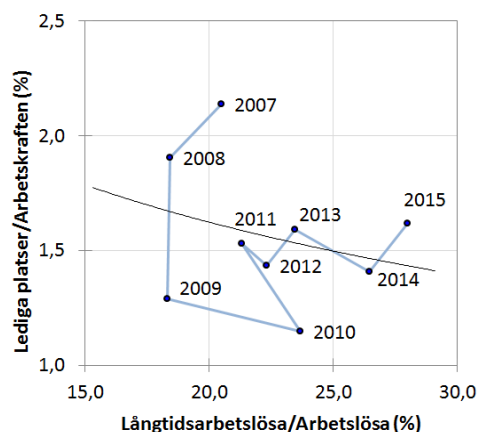
Källa: Bearbetningar av uppgifter från ÅSUB, Arbetsmarknad

Denna allmänna tendens kan dock motverkas av strukturella förhållanden på arbetsmarknaden. Om utbud och efterfrågan har olika karaktär avseende kompetens uppstår matchningsproblem.

Vid ökade matchningsproblem flyttas den så kallade Beveridgekurvan uppåt och samtidigt till höger i figuren. Rörelsen mellan 2010 och 2015 antyder ett ökande "kompetensglapp" på den åländska arbetsmarknaden.

ÅSUB:s arbetsmarknadsstatistik visar även att antalet tillsatta platser ökade från 153 till 199 i medeltal per månad under 2010-2015 och dessutom att tillsättnings tiden ändrades marginellt.³ Detta samtidigt som arbetslösheten och andelen långtidsarbetslösa ökade.

Figur 9. Vakanser och långtidsarbetslöshet (procent*) 2007-2015

*) Avser dels lediga tjänster som andel av arbetskraften, dels långtidsarbetslösa som andel av alla öppet arbetslösa respektive år

Källa: Bearbetningar av uppgifter från ÅSUB, Arbetsmarknad

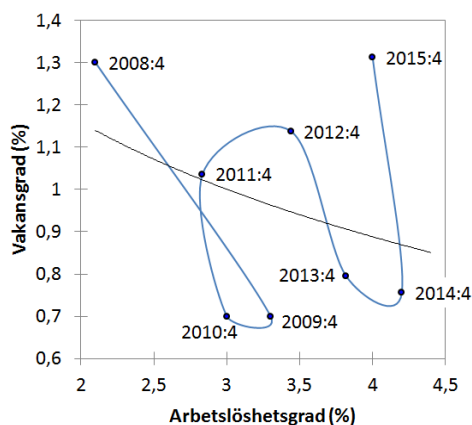
Figur 9 visar ett mönster som liknar det som visas i Figur 8. Den ställer vakansgraden (lodräta axeln) i förhållande till den procentuella andelen långtidsarbetslösa av alla arbetslösa. Rörelsen utåt till höger längs den horisontella axeln fram till 2015 visar att långtidsarbetslösheten ökat relativt sett samtidigt som vakansgraden också den ökat.

³ Andelen tillsättningar som görs inom tre veckor från det att arbetslösheten inleds har trendmässigt minskat under det senaste knappa decenniet, från 59 procent 2006 till 53 procent 2015 (ÅSUB Arbetsmarknad).

Andelen lediga tjänster som andel av det totala antalet personer i arbetskraften (vakansgraden) ökade något mellan 2014 och 2015, samtidigt som också det genomsnittliga antalet tillsatta platser per månad ökade på grund av en allmänt ökad rörlighet på arbetsmarknaden.

Matchningsproblemen på den åländska arbetsmarknaden beror förmodligen delvis på att den åländska arbetsmarknaden är liten och svagt diversifierad.

Figur 10. Vakanser och öppen arbetslöshet (procent*) 2008-2015, fjärde kvartalet varje år

*) Avser lediga tjänster och öppet arbetslösa som andel av arbetskraften respektive år

Källa: Bearbetningar av uppgifter från ÅSUB, Arbetsmarknad

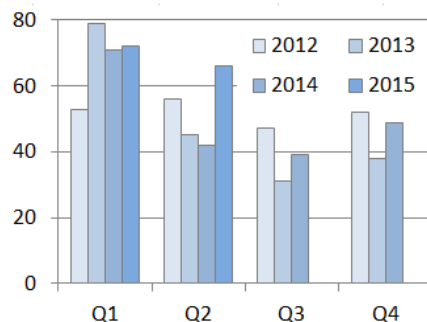
Sista kvartalet 2015 hade vi en situation där arbetslösheten var två procentenheter större än vid motsvarande period 2008 samtidigt som vakansgraden fördubblats (Figur 10). Nära till hands ligger att koppla samman en ökad vakansgrad med längre tillsättningstider. Dock visar det sig att tillsättningstiden tvärtom tenderat att bli något kortare under perioden sedan 2007.

Företagsbeståndet och konkurser

Antalet nystartade företag ökade under de två första kvartalen 2015 i förhållande till samma perioder 2014 (Figur 11).

Trenden i antal konkurser och antal berörda anställda har pekat uppåt sedan 2007 (Figur 12). År 2013 genomfördes 17 konkurser med drygt 40 anställda berörda.

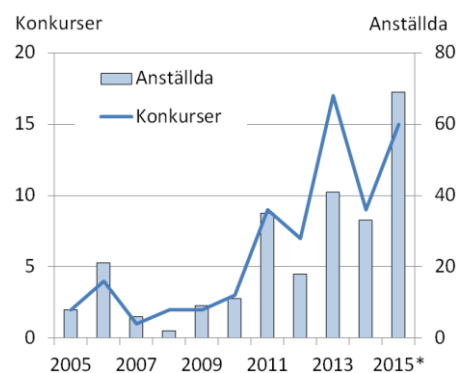
Figur 11. Nystartade företag (antal), kvartalsvis 2012-2015

Källa: Statistikcentralen, egen bearbetning

Antalet konkurser och berörda anställda sjönk tillfälligt till 9 respektive 33 året därefter. Sedan kom återigen en uppgång. Antalet konkurser per 30.11.2015 var 15 och så många som 69 personer berördes.

Figur 12. Konkurser och berörda anställda, 2005-2015*

*) Till och med november

Källa: Statistikcentralen, Finland

Omsättning och lönesummor

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) har tillgång till ett register av betydelse för uppföljning av konjunkturutvecklingen i det privata näringslivet. Det handlar ett register

varifrån i får uppgifter dels om omsättningen i företagen, dels om företagens utbetalda löner. Uppgifterna innefattar även de på Åland registrerade företagens verksamhet i Finland.

I *Figur 13* visar den mörkare kurvan den procentuella tillväxten av omsättningen i det privata näringslivet (för branschvisa uppgifter se *Tabell 1*, s. 8, eller ÅSUB:s databas *Företag*).

Efter ett år av avtagande tillväxttakt 2013, vände omsättningen uppåt i början av 2014 och fortsatte att peka uppåt fram till och med hösten det året.

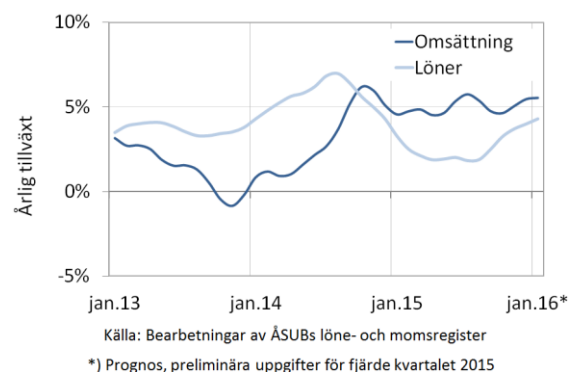
Delar av den tillväxten kan hänföras till expansion av verksamhet utanför Åland, närmare bestämt till företagsfusionen mellan Chips Ab och det finländska Panda 31.12.2014. På så sätt speglar den samlade uppgången under 2014 i omsättnings- och lönetillväxt delvis förändringar som inträffar utanför Åland.

Under 2015, sedan, etablerade sig den månadsvisa omsättningstillväxten kring 5 procent vilket är nära två procentenheter högre än genomsnittet för perioden 2009-2015.

Efter en jämn utveckling av den samlade lönesummans tillväxt under 2013 (knappt 4 procent mätt i löpande penningvärde) vände tillväxten av lönesumman i det privata näringslivet uppåt 2014 (*Figur 13*). (För branschvisa uppgifter se *Tabell 2*, s. 9, eller ÅSUB:s [databas](#)). Den tidigare nämnda fusionen inom branschen livsmedelsindustrin vid årsskiftet 2013/2014 innebar även ett rejält tillskott till den samlade lönesumman. Efter det föll tillväxten under första och andra kvartalet 2015, för att sedan repa sig under det andra halvåret.

För att summera, har det privata näringslivet gått relativt bra enligt dessa mått under de senaste 12 månaderna och i synnerhet under andra hälften av 2015.

Figur 13. Omsättningen och lönesumman i det privata näringslivet (löpande penningvärde). Procentuell tillväxt januari 2013–januari 2016

Turismens omsättning och lönesummor

Vi behandlar turismen dels som en *total* som omfattar såväl den därmed relaterade verksamhet som försiggår till sjöss och verksamheten på land. Ur denna total skiljer vi sedan ut den avgränsade *landturismen*. Dessa två avgränsningar av turismen finns inte som färdiga statistiska kategorier i våra register, utan måste indirekt räknas fram som andelar i olika branscher utgående från enkätbaserade undersökningar som vi gjort med några års mellanrum.⁴ Den senaste av dessa gjordes 2014.⁵

⁴ Vi har uppskattat landturismens andel av Ålands BNP till baspris (inklusive offentlig verksamhet och icke-vinstsyftande verksamhet) för år 2013 till cirka 4,1 procent, vilket motsvarade ett förädlingsvärde om nästan 44 miljoner euro.

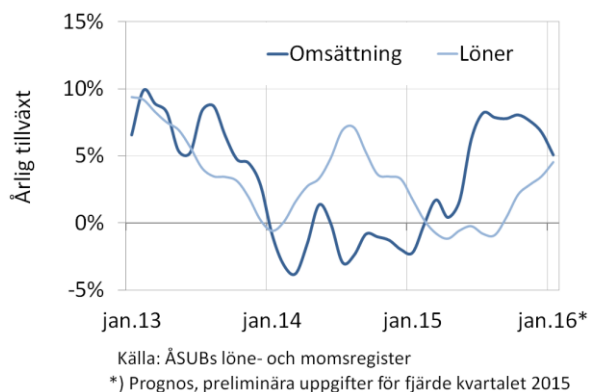
"Enligt den vidaste definitionen av turismen som förutom turisternas direkta landkonsumtion på Åland och ålänningarnas egen konsumtion av turisttjänster även inkluderar de åländska företagens turisminkomster utanför Åland samt de åländska passagerarrederiernas totala försäljning till turister, uppskattas turismens andel av Ålands BNP till baspris till 19,9 procent 2013. Turismens totala förädlingsvärde 2013 uppskattas till nästan 213 miljoner euro." (ÅSUB Rapport 2014:1, sid. 13-14).

⁵ ÅSUB Rapport 2014:1

I undersökningarna används en definition av landturismen som följer den som tillämpas inom nationalräkenskaperna och omfattar turisternas konsumtion på Åland samt ålänningarnas egna köp av resetjänster från till exempel åländska resebyråer.⁶

Det bör betonas att definitionen är bred och även omfattar sådant som endast indirekt är kopplat till turismen; exempelvis byggföretagens försäljning av varor till stugbyar.

Figur 14. Turismens omsättning och lönesumma (löpande penningvärde). Procentuell tillväxt januari 2013–januari 2016

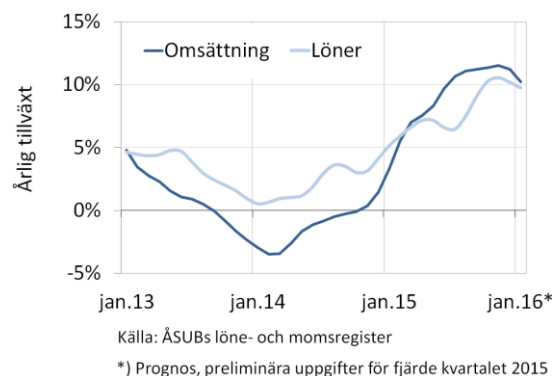
Tillväxten av turismens omsättning beskrivs av den mörka kurvan i *Figur 14*. Utvecklingen under åren 2013–2015 återspeglar i princip den övergripande trenden för hela ekonomin, vilket beror genomslaget för sjöfarten i den totala turismen. Utslagen, både de positiva och negativa variationerna, är dock betydligt större. Förra året (2015) repade sig tillväxten från en svacka med negativ tillväxt året innan och låg på i medeltal (4,5 procent).

Den samlade lönesumman inom turismnäringen (den ljusa kurvan) var klart

positiv 2014, men föll tillbaka under det första halvåret 2015. Tillväxten tog sedan fart igen under det andra halvåret. Lönesummans tillväxt var betydligt svagare än i det privata näringslivet som helhet.

Den procentuella tillväxten av landturismens omsättning följde i stort sett samma mönster som turismens totalt. Skillnaden är främst att återhämtningen förra året (2015) var betydligt kraftigare, faktiskt dubbelt så stark i snitt (9,0 procent att jämföra med 4,5 procent för turismen som helhet, enligt preliminära uppgifter).

Figur 15. Landturismens omsättning och lönesumma (löpande penningvärde). Procentuell tillväxt januari 2013–januari 2016

Lönesummans utveckling har följt samma tillväxtmönster (den ljusare kurvan i *Figur 15*) och hamnade preliminärt 2015 på 7,7 procent, att jämföra med 2,6 procent för hela ekonomin.

För att summera, så ser vi att landturismen gått bra under 2015 – betydligt bättre än turismen som helhet och bättre än näringslivet sammantaget. Även när man tar hela perioden 2009–2015 i beaktande har landturismen haft en bättre tillväxt än näringslivet som helhet, medan land- och sjöturismen sammantaget gått betydligt sämre, främst beroende på passagerasjöfartens stora andel i totalen.

⁶ ÅSUB Rapport 2014:1, sid. 13-14.

Tabell 1. Omsättning i det privata näringslivet, efter bransch (årlig procentuell tillväxt, löpande penningvärde) 2012–2015

	Totalt	Primär	Livsm.- industri	Övrig industri	Vatten och el	Bygg	Handel	Transp.	Hotell/ Rest./	Föret.- tjänster	Personl. tjänster	Land- turism	Turism
jan.12	5,1	5,5	8,1	1,0	-16,3	8,5	7,4	0,2	-3,9	4,6	6,3	10,0	-7,0
feb.12	5,3	5,7	7,8	0,4	-11,1	8,3	7,3	1,3	-3,5	5,0	5,7	10,3	-6,4
mar.12	4,6	5,9	7,3	0,1	-7,4	7,9	6,8	0,9	-3,1	5,5	5,2	9,9	-7,2
apr.12	3,5	6,2	7,0	0,5	-5,0	7,8	5,9	-1,0	-2,8	6,2	4,8	9,0	-11,0
maj.12	3,0	6,6	6,9	1,1	-2,7	7,8	5,3	-2,0	-2,4	7,1	4,5	8,7	-11,8
jun.12	3,0	6,9	6,7	1,9	0,4	7,7	4,9	-1,8	-2,1	8,0	4,5	8,5	-10,8
jul.12	3,4	7,1	6,1	3,0	2,4	7,2	4,6	-1,2	-2,0	8,8	4,5	8,2	-10,4
aug.12	4,1	7,4	5,2	4,5	4,2	6,1	4,2	0,1	-1,9	9,3	4,5	8,0	-9,2
sep.12	4,7	7,7	4,6	6,1	8,4	4,8	3,3	1,8	-1,5	9,6	4,5	8,0	-6,9
okt.12	5,0	7,9	4,2	7,6	11,2	3,2	2,4	2,7	-0,9	9,8	4,5	7,8	-6,7
nov.12	4,7	8,0	3,7	9,1	11,5	1,6	1,9	3,0	0,0	9,8	4,6	7,1	-8,0
dec.12	4,0	8,1	2,7	10,5	10,7	0,5	1,6	4,7	0,8	9,7	4,6	6,1	-3,5
jan.13	3,2	8,3	1,5	12,0	6,5	0,1	0,7	7,3	1,6	9,6	4,8	4,8	6,6
feb.13	2,7	8,5	0,5	13,6	2,7	0,0	-0,6	8,3	2,2	9,5	4,9	3,5	9,9
mar.13	2,7	8,6	-0,1	14,9	5,1	0,0	-1,7	8,0	2,7	9,2	5,0	2,7	8,9
apr.13	2,5	8,7	-0,9	15,5	7,9	-0,3	-2,7	7,3	2,8	8,6	4,9	2,3	8,3
maj.13	1,9	8,9	-2,0	15,6	6,1	-0,8	-3,8	6,0	2,6	7,9	4,7	1,5	5,4
jun.13	1,5	9,1	-3,0	15,6	6,1	-0,9	-4,7	6,0	2,2	7,2	4,4	1,1	5,2
jul.13	1,6	9,3	-3,6	15,4	9,2	-0,6	-5,5	7,1	1,7	6,6	4,2	0,9	8,4
aug.13	1,3	9,5	-3,9	14,8	8,2	0,0	-5,8	7,2	1,1	5,9	4,1	0,5	8,7
sep.13	0,5	9,8	-3,7	13,6	4,6	-18,5	-5,7	5,8	0,5	5,2	3,9	-0,1	6,5
okt.13	-0,5	10,1	-3,1	12,0	3,5	-17,0	-5,6	4,5	-0,4	4,6	3,7	-0,8	4,7
nov.13	-0,8	10,3	-2,1	10,3	2,3	-15,3	-5,8	3,6	-1,7	3,9	3,5	-1,7	4,5
dec.13	-0,2	10,5	-1,2	8,7	3,5	-14,1	-5,4	2,4	-3,3	3,4	3,4	-2,3	2,8
jan.14	0,8	10,7	33,7	7,5	11,0	-13,6	-4,4	0,6	-5,3	3,1	3,6	-3,0	-0,9
feb.14	1,2	10,8	34,0	6,4	16,4	-13,7	-3,2	-0,7	-6,9	2,4	3,9	-3,5	-3,1
mar.14	0,9	10,9	33,9	5,1	13,8	-14,0	-2,1	-1,0	-7,6	1,7	4,4	-3,5	-3,8
apr.14	1,0	10,9	34,1	3,8	13,3	-13,9	-0,7	0,0	-7,5	1,0	4,8	-2,6	-1,5
maj.14	1,6	10,9	34,8	3,0	18,8	-13,1	0,6	1,1	-6,9	0,4	5,0	-1,7	1,4
jun.14	2,2	10,8	36,1	2,6	21,3	-11,7	1,4	0,3	-6,3	0,0	5,0	-1,2	0,0
jul.14	2,7	10,7	37,5	2,3	19,3	-10,1	2,1	-1,2	-5,7	-0,3	4,6	-0,8	-2,9
aug.14	3,7	10,7	38,5	2,2	19,0	-8,6	2,3	-1,3	-5,4	-0,2	4,2	-0,5	-2,4
sep.14	5,2	10,5	38,8	2,4	19,1	14,7	2,1	-0,6	-5,4	0,2	3,8	-0,3	-0,8
okt.14	6,2	10,4	38,1	2,9	19,6	15,2	1,8	-0,5	-5,4	0,7	3,4	-0,1	-1,0
nov.14	6,0	10,3	36,8	3,4	22,7	15,4	0,9	-0,6	-4,9	1,3	2,9	0,4	-1,3
dec.14	5,1	10,2	35,4	3,8	19,6	15,8	-0,6	-1,1	-3,6	1,9	2,4	1,5	-2,0
jan.15	4,6	10,0	0,0	4,1	8,1	16,4	-2,2	-1,2	-1,3	2,4	1,7	3,3	-2,2
feb.15	4,7	10,0	-0,5	4,6	1,2	17,3	-3,3	-0,4	1,0	3,3	0,9	5,5	-0,1
mar.15	4,9	9,8	-1,0	5,2	1,9	18,4	-4,1	0,6	2,6	4,2	0,3	7,0	1,7
apr.15	4,5	9,6	-1,5	6,0	3,1	19,4	-5,0	1,1	3,5	4,7	-0,1	7,5	0,4
maj.15	4,6	9,3	-1,6	7,0	1,3	20,1	-5,4	2,6	4,1	4,7	-0,3	8,3	1,6
jun.15	5,3	9,0	-1,5	8,0	-1,0	20,2	-5,4	5,3	4,6	4,7	-0,3	9,7	6,2
jul.15	5,7	8,7	-1,5	8,7	-3,4	19,6	-5,5	7,2	4,9	4,5	-0,2	10,7	8,2
aug.15	5,4	8,5	-1,6	8,9	-5,1	19,0	-5,9	7,9	4,8	4,3	-0,1	11,1	7,9
sep.15	4,7	8,2	-1,6	8,6	-2,3	18,3	-6,2	8,4	4,4	4,0	0,0	11,2	7,8
okt.15	4,6	7,8	-1,6	8,3	1,2	17,6	-6,0	9,2	3,9	3,8	0,3	11,3	8,1
nov.15	5,1	6,7	-1,3	7,8	1,7	16,7	-5,4	9,9	3,5	3,5	0,4	11,5	7,6
dec.15	5,5	6,2	-0,9	7,6	3,9	16,2	-4,5	10,6	3,0	3,4	0,8	11,2	6,8

Not: Den kraftiga ökningen av omsättningen i branschen livsmedelsindustri från och med januari 2014 och till slutet av året har att göra med fusionen mellan Chips AB och företaget Panda. Uppgifterna för 2015 är preliminära.

Källa: Bearbetning av data från ÅSUB:s omsättnings- och löneregister.

Tabell 2. Lönerna i det privata näringslivet, efter bransch (årlig procentuell tillväxt, löpande penningvärde) 2012–2015

	Totalt	Primär	Livsm.- industri	Övrig industri	Vatten och el	Bygg	Handel	Transp.	Hotell/ rest./	Finans o. försäkring	Företags tjänster	Personl. tjänster	Land- turism	Turism
jan.12	4,8	6,1	6,9	1,2	2,0	6,7	7,2	1,2	5,4	5,8	5,4	4,3	13,1	-8,7
feb.12	4,7	8,6	6,8	0,1	2,2	7,4	7,0	2,6	5,3	5,4	5,6	4,3	12,7	-7,3
mar.12	4,3	8,6	6,8	-0,7	2,3	7,9	7,0	2,6	5,3	4,9	5,6	4,3	11,6	-7,5
apr.12	3,9	7,0	7,0	-1,3	2,6	8,3	6,8	2,1	5,3	4,6	5,6	4,2	10,6	-8,0
maj.12	3,7	4,9	7,2	-1,7	3,1	8,6	6,2	2,1	5,3	4,6	5,8	4,0	9,9	-8,0
jun.12	3,7	3,0	7,2	-1,8	3,7	8,5	5,4	2,7	5,3	4,9	5,8	3,8	9,5	-7,5
jul.12	3,5	1,8	6,9	-1,6	4,1	7,9	4,6	3,1	5,3	5,3	5,5	3,5	9,8	-6,9
aug.12	3,4	1,8	6,5	-1,4	4,3	6,9	3,9	3,4	5,3	5,6	5,0	3,3	10,2	-6,7
sep.12	3,2	3,4	6,1	-1,3	4,1	5,8	3,1	3,9	5,3	5,8	4,5	3,2	11,0	-6,4
okt.12	3,1	6,1	5,7	-1,0	3,3	5,0	2,6	4,6	5,3	5,9	3,9	3,3	12,4	-5,7
nov.12	3,1	8,2	5,3	-0,6	2,5	4,4	2,4	5,7	5,3	6,0	3,5	3,2	13,6	-5,0
dec.12	3,1	8,1	5,0	0,1	2,1	3,7	2,6	7,1	5,3	6,1	3,1	3,0	4,7	-4,4
jan.13	3,5	6,5	4,8	1,3	2,0	3,1	2,9	8,1	5,4	6,2	2,6	3,0	4,6	9,4
feb.13	3,9	4,9	4,6	2,4	1,9	2,8	3,0	7,8	5,4	6,2	2,0	3,1	4,4	9,2
mar.13	4,0	4,9	4,3	3,3	1,6	2,4	2,9	6,9	5,4	6,3	1,8	3,5	4,3	8,3
apr.13	4,1	6,1	4,0	3,9	1,4	2,0	2,9	6,1	5,5	6,4	1,8	3,9	4,4	7,5
maj.13	4,1	7,8	3,9	4,3	1,0	1,6	3,4	5,4	5,5	6,3	1,8	4,1	4,8	6,9
jun.13	3,8	9,5	3,8	4,6	0,4	1,2	3,9	3,9	5,5	5,9	1,8	4,1	4,7	5,7
jul.13	3,5	9,7	3,5	4,9	-0,4	1,1	4,4	2,6	5,6	5,5	2,0	4,3	3,8	4,1
aug.13	3,3	8,4	3,0	5,2	-1,0	1,2	4,8	2,2	-3,1	5,2	2,2	4,5	2,9	3,5
sep.13	3,3	7,1	2,5	5,6	-1,0	1,6	5,0	2,3	-3,0	5,1	2,6	4,8	2,4	3,4
okt.13	3,4	5,8	1,9	6,2	-0,6	2,0	4,9	1,9	-3,0	5,3	3,2	5,2	2,0	3,1
nov.13	3,5	4,2	1,4	7,0	-0,1	2,1	4,5	0,6	-3,0	5,4	3,9	5,5	1,5	1,9
dec.13	3,8	5,1	1,0	7,9	0,3	2,0	4,1	-0,6	-3,0	5,4	4,7	5,7	0,9	0,2
jan.14	4,3	7,9	86,3	8,4	19,1	1,4	3,6	-0,6	-3,1	-2,8	5,3	5,7	0,5	-0,6
feb.14	4,8	9,3	85,8	8,4	19,2	0,7	2,9	0,7	-3,1	-2,8	5,8	5,4	0,7	0,1
mar.14	5,3	8,5	85,5	8,5	19,4	0,3	2,2	2,5	-3,1	-2,9	5,8	4,9	0,9	1,6
apr.14	5,6	6,9	85,5	8,9	19,6	0,1	1,4	4,0	-3,1	-3,0	5,5	4,3	1,0	2,7
maj.14	5,8	5,3	85,2	8,9	20,0	0,1	0,7	4,9	-3,1	-3,1	5,2	3,8	1,2	3,3
jun.14	6,2	4,7	84,6	8,7	20,8	0,4	0,2	6,7	-3,2	-3,0	5,0	3,5	1,9	4,8
jul.14	6,8	4,8	84,3	8,3	21,7	0,9	0,0	9,0	-3,2	-2,9	4,8	3,2	3,0	6,9
aug.14	7,0	3,7	84,3	8,0	22,2	1,2	-0,1	9,1	5,4	-2,8	4,7	2,9	3,6	7,1
sep.14	6,4	2,5	84,5	7,5	22,4	1,4	0,2	7,0	5,4	-2,7	4,5	2,7	3,5	5,3
okt.14	5,6	2,2	84,7	6,8	22,5	1,6	0,6	5,3	5,4	-2,6	4,2	2,4	3,0	3,6
nov.14	5,0	1,6	84,5	5,8	22,7	1,9	1,4	5,2	5,4	-2,5	3,9	2,3	3,1	3,5
dec.14	4,3	0,3	83,9	4,6	23,0	2,5	2,0	4,9	5,4	-2,1	3,9	2,6	4,1	3,3
jan.15	3,3	-0,1	-1,1	3,3	4,2	3,3	2,0	3,2	5,4	6,6	4,3	2,7	5,1	1,7
feb.15	2,5	1,2	-1,7	2,3	4,4	4,1	2,0	1,5	5,4	7,3	4,9	2,9	5,9	0,2
mar.15	2,1	2,5	-2,1	1,3	4,4	4,7	2,2	0,3	5,4	8,1	5,6	3,2	6,6	-0,8
apr.15	1,9	2,8	-2,6	0,3	4,2	5,1	2,3	-0,4	5,4	8,9	6,3	3,7	7,2	-1,2
maj.15	1,9	3,2	-2,9	-0,3	3,8	5,4	2,2	0,2	5,4	9,7	7,0	4,3	7,2	-0,6
jun.15	2,0	3,2	-3,1	-0,6	3,4	5,3	1,9	0,7	5,4	10,5	7,6	4,8	6,6	-0,2
jul.15	1,8	2,6	-3,1	-0,8	3,0	5,0	1,6	0,1	5,4	11,4	8,0	5,3	6,5	-0,8
aug.15	1,9	3,4	-3,0	-0,9	2,9	4,7	1,4	-0,3	5,4	12,2	8,3	5,7	7,5	-0,9
sep.15	2,5	4,5	-2,8	-1,0	2,9	4,6	1,3	1,0	5,4	12,9	8,5	5,8	9,1	0,4
okt.15	3,3	5,6	-2,6	-0,9	3,0	4,4	1,2	2,8	5,4	13,6	8,9	6,0	10,3	2,1
nov.15	3,7	7,6	-2,3	-0,7	3,0	4,1	0,8	3,7	5,4	14,2	9,0	6,0	10,5	2,9
dec.15	4,0	8,9	-2,0	-0,5	2,8	3,9	0,5	4,2	5,8	14,6	8,9	5,9	10,2	3,5

Not: Den kraftiga ökningen av lönesumman i branschen livsmedelsindustri från och med januari 2014 har att göra med fusionen mellan Chips AB och företaget Panda. Uppgifterna för 2015 är preliminära.

Källa: Bearbetning av data från ÅSUB:s omsättnings- och löneregister

---

Referenser

Bank of Finland Bulletin 5-2015

The Conference Board (<https://www.conference-board.org/data/consumerconfidence.cfm>) januari 2016

Energy Information Administration, US Government (<http://www.eia.gov/>)

Euribor.org (<http://www.euribor.org>)

Europeiska kommissionen

(http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/time_series/index_en.htm) (januari 2016)

Statistikcentralen, Finland (<http://www.stat.fi>)

ÅSUB, statistikområde [Arbetsmarknad](#).

ÅSUB, statistikområde [Företag](#).

ÅSUB, statistikområde [Konsumentprisindex](#).

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB), register, löner och omsättning för företag i det privata näringslivet